

Kompas IenW 2021

Het werk van IenW is Nederland veilig, bereikbaar en schoon houden in een dynamische wereld. Daarvoor kijken we vooruit. We bereiden ons voor op de toekomst, maar ook de organisatie zelf. De bestuursraad wil, samen met alle medewerkers, werken aan een departement dat met de buitenwereld verbonden is, dat de burger centraal stelt, dat snel en adequaat kan anticiperen op relevante ontwikkelingen. In de politiek, in de samenleving en in de uitvoering.

De corporate story IenW: wat doen we en waarom?

Infrastructuur en Waterstaat beschermt, verbindt, bereikt

Wie in Nederland om zich heen kijkt, ziet overal infrastructuur en water: het werk van IenW. Ons land staat bekend om innovatieve oplossingen die inspireren. De wijze waarop we met het water en de bodem zijn omgegaan, heeft ons land gevormd. Bij ons is leven op een oude zeebodem heel gewoon. Maar Nederland verandert. Onze open delta maakt ons krachtig en kansrijk, maar ook kwetsbaar: klimaatverandering zorgt voor droogte, hitte, extremer weer en een stijgende zeespiegel. Ruimte en grondstoffen worden schaarser. Dat raakt ons allemaal.

Met hart, hoofd en handen zorgt IenW voor een veilig, leefbaar en bereikbaar Nederland. Wij werken aan de toekomst van Nederland. Aan een sterke en duurzame infrastructuur, boven en onder de grond. Een netwerk van wegen, vaarwegen en buizen, van sporen en dijken, van havens en luchthavens. Aan een gezonde leefomgeving met schone lucht, schone bodem, schone rivieren en een schone zee. We beheren en creëren, en we vernieuwen om te behouden. Met en voor onze 17 miljoen inwoners en voor de wereld om ons heen.

Samen bouwen we aan de grote vraagstukken van morgen. De toekomst vraagt om een nieuwe, krachtige balans tussen veiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid. Tussen ecologie en economie. En tussen mens, natuur en techniek.

Grote ambities voor een klein land in een snel veranderende, steeds digitalere wereld. Dat kunnen we natuurlijk niet alleen. Samen met onze vele partners (overheden, bedrijfsleven en burgers) kijken we wat er nodig is om ons land op de toekomst voor te bereiden, te ontwerpen en in te richten. We stellen samen de agenda van verandering op en voeren die uit. Het gezamenlijke vraagstuk zetten we centraal, met ruimte voor de ideeën van iedereen.

Een veilig, leefbaar en bereikbaar Nederland. Klimaatbestendig, economisch sterk en circulair. Een land dat mens en milieu beschermt. Een land dat mensen met elkaar, en met de wereld verbindt. Daar werken we aan, voor onszelf en voor de generaties na ons.

Ontwikkelthema's: Hoe gaan we dit bereiken?

Om te bereiken wat in de corporate story staat, is het van belang om onder meer opgavegericht, van buiten naar binnen, waarden gestuurd en transparant te denken en werken, om zo gezaghebbend te zijn en te blijven. Dit vraagt om ons als IenW verder te ontwikkelen. Voortbouwend op de droom van de SG heeft de BSR negen ontwikkelthema's benoemd die als eerste worden opgepakt:

1. **We werken en denken vanuit de (maatschappelijke) opgave in het licht van de transitie slimme en groene mobiliteit, klimaatadaptatie en circulaire economie.** Daarbij werken we van buiten naar binnen, transparant (zie ontwikkelthema 9) en zetten de burger/het bedrijf centraal. We organiseren gedeeld eigenaarschap in de samenwerking tussen beleid, uitvoering, inspectie en staven en houden dat tijdens het vervullen van de opgave vast. Bij nieuwe programma's/projecten/beleid vindt allereerst gezamenlijk overleg plaats tussen deze drie. Vanaf het begin van de opgave wordt ook structureel over participatie nagedacht. Doordat we als departement als één geheel werken wordt periodiek gekeken naar de verdeling van taken tussen de departementsonderdelen om hierbij het optimum te zoeken.
2. **We heffen spanningen zoveel mogelijk op door een (nieuwe) integrale benaderingswijze die boven de traditionele sectorale benadering uitstijgt.** Binnen ons departement zijn dat nu de spanning tussen duurzaamheid en bereikbaarheid, de spanning tussen de modaliteiten en de spanningen in het ruimtelijke domein. Oplossingen die IenW bedenkt moeten standaard bijdragen aan CO2-reductie, en circulair en klimaatadaptief zijn. Afwijkingen hiervan worden apart gemotiveerd. Nieuwe spanningen worden op bovenstaande wijze benaderd. Verder brengen we de bereikbaarheid naar een hoger plan door een beleidskader te ontwikkelen voor één mobiliteitssysteem waarin alle modaliteiten en wat zich daarop of daardoor beweegt, worden samengebracht en elkaar versterken. In het ruimtelijk domein is multifunctioneel ruimtegebruik zoveel mogelijk de standaard.
3. **We versterken het strategische-, innovatieve- en kennisprofiel van ons departement.** Hiermee geven we het langetermijnbeleid en het daarop ontwikkelen/innoveren inhoud.
4. **We professionaliseren de eigenaars-, opdrachtgevers- en opdrachtnemersfunctie om de samenwerking in de driehoek te verstevigen.**
5. **We versterken de belangstelling en aandacht voor de uitvoering.**
6. **We herijken de relatie tussen beleid en de inspectie.**
7. **We brengen de beheersbaarheid van projecten en programma's naar een hoger niveau.** We laten ons niet meer verrassen door tegenvallers.
8. **We herwaarderen ICT/IV als een primair proces.** ICT/IV bepaalt steeds meer hoe wij onze verbindingen met de buitenwereld en onze primaire processen inrichten.
9. **We willen een overheid zijn die transparant is en in interactie met stakeholders (burgers en bedrijven) opereert.** De recente besluitvorming van het kabinet over transparantie betekent dat onze advisering aan de bewindslieden zich in veel grotere openbaarheid gaat afspelen en onze informatiehuishouding moet worden verbeterd/versterkt. We verbeteren onze informatiehuishouding en gaan daar verder over in gesprek met de organisatie. Hiertoe behoort onder andere het optimaliseren van de digitale documentenstroom. We benutten de kansen en maken tegelijkertijd afspraken over de beheersing van negatieve effecten zoals een 24-uurs werkproces. We vergroten de transparantie door onder andere het verbeteren van het proces rond de WOB (op termijn WOO). Kortom, we moderniseren de werkwijze van het departement.

Het kompas wordt op bovenstaande negen thema's geijkt/gekalibreerd, ofwel bij alles wat we doen, besteden we actief aandacht aan deze thema's:

De ontwikkelthema's zijn verschillend van aard en karakter, maar hangen sterk met elkaar samen. Het zijn combinaties van probleemanalyse en oplossingsrichting. De volgende stap is deze ontwikkelthema's concreter maken. Daarbij stellen we de vraag: welke veranderingen zijn nodig om de beschreven doelen te bereiken?